

8 OPPILASHUOLTO

Pyhtään kunnassa oppilashuollon ohjausryhmän muodostaa koulujen johtajat. Oppilashuollon ohjausryhmä vastaa oppilashuollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista. Pyhtään kunnan perusopetuksessa noudatetaan kunnan opiskeluhooltosuunnitelmaa sekä alueellista opiskeluhooltosuunnitelmaa. Kunnan opiskeluhooltosuunnitelma tarkistetaan tarvittaessa tai vähintään joka toinen lukuvuosi.

Yhteisöllisen oppilashuollon toimijoita:

Koulukohtainen hyvinvointiryhmä vastaa koulujen opiskeluhoollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista. Sitä johtaa rehtori tai koulunjohtaja. Ryhmä voi tarvittaessa kuulla asiantuntijoita. Monialaisen ryhmän keskeinen tehtävä on yhteisön hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen sekä muun yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttaminen ja kehittäminen. Hyvinvointiryhmään kuuluvat koulun ja opiskeluhoolltopalvelujen edustajina rehtorit, oppilaanohjaaja, erityisopettaja, terveydenhoitaja, kuraattori, koulusosionomi, koulunuorisotyöntekijä sekä asianosaiset opettajat ja tarvittaessa muut asiantuntijat. Yhteisöllisen oppilashuollon toteuttamisessa oppilaiden ja huoltajien osallisuus on tärkeää.

Yksilökohtainen oppilashuolto kootaan yksittäisen oppilaan tuen tarpeen selvittämiseksi ja oppilashuollon palvelujen järjestämiseksi. Ryhmän kokoa se opetushenkilöstön tai oppilashuollon palveluiden edustaja, jolle asia työtehtävien perusteella kuuluu. Ryhmän monialainen kokoonpano perustuu tapauskohtaiseen harkintaan ja käsiteltävään asiaan. Ryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön. Asiantuntijoiden nimeäminen ryhmän jäseniksi ja muiden yhteistyötahojen tai oppilaiden läheisten osallistuminen ryhmän työskentelyyn edellyttää oppilaan sekä huoltajan suostumusta.

8.1. Yhteisöllinen oppilashuolto

Oppilashuolto on tärkeä osa perusopetuksen toimintakulttuuria. Yhteisöllisessä oppilashuollossa seurataan, arvioidaan ja kehitetään kouluyhteisön ja oppilasryhmien hyvinvointia. Lisäksi huolehditaan kouluympäristön terveellisyydestä, turvallisuudesta ja esteettömyydestä. Yhteisöllisten toimintatapojen kehittämisessä tehdään yhteistyötä oppilaiden, huoltajien sekä muiden lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien viranomaisten ja toimijoiden kanssa.

Oppilaiden ja huoltajien osallisuus ja kuulluksi tuleminen on yhteisöllisessä oppilashuollossa tärkeää ja hyvinvointia vahvistavaa. Oppilashuolto luo kouluyhteisössä edellytyksiä yhteenkuuluvuudelle, huolenpidolle ja avoimelle vuorovaikutukselle. Osallisuutta lisäävät toimintatavat edesauttavat myös ongelmien ennalta ehkäisyä, sekä syntyvien ja olemassa olevien ongelmien varhaista tunnistamista ja tarvittavan tuen järjestämistä.

Oppilaalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Siihen kuuluu fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen turvallisuus. Opetuksen järjestämisen lähtökohtana on oppilaiden ja henkilökunnan turvallisuuden varmistaminen kaikissa tilanteissa. Rauhallinen ilmapiiri edistää työrauhaa. Koulun järjestyssäännöt lisäävät kouluyhteisön turvallisuutta, viihtyisyyttä ja sisäistä järjestystä. Kouluissamme on suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä osana koulukohtaista oppilashuoltosuunnitelmaa. Opetushenkilöstö ilmoittaa koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta tilanteeseen osallistuneiden huoltajille.

Koulurakennuksesta sekä opetustiloista ja -välineistä huolehtiminen ylläpitää ympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta. Kouluyhteisöillä on yhtenäiset toimintatavat eri oppimisympäristöissä tapahtuvaa opetusta ja välitunteja varten. Eri oppiaineiden opetukseen laadittuja turvallisuusohjeita noudatetaan. Kouluympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta sekä kouluyhteisön hyvinvointia edistetään ja seurataan jatkuvasti. Turvallisuuden edistämiseen kuuluvat myös koulukuljetuksia, tapaturmien ennaltaehkäisyä ja tietoturvallisuutta koskevat toimintatavat. Turvallisuutta edistävät myös kriisitilanteita varten laaditut suunnitelmat, turvallisuuteen liittyvät harjoitukset, oppilaiden ja henkilökunnan perehdyttämissuunnitelmat, säännölliset luokanvalvojan tunnit sekä koulusääntöjen ja vapaa-aikapalveluiden toimijoiden roolit.

8.2. Yksilöllinen oppilashuolto

Yksilökohtaisella oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaalle annettavia kouluterveydenhuollon palveluja, oppilashuollon psykologi- ja kuraattoripalveluja sekä yksittäistä oppilasta koskevaa monialaista oppilashuoltoa. Kouluterveydenhuollossa toteutettavat laajat terveystarkastukset sekä muut määräaikaistarkastukset ovat osa yksilöllistä oppilashuoltoa ja nämä toteutetaan yhteistyössä

kouluterveydenhuollon ja opetustoimen kanssa yhteistyössä. Tarkastuksista tehtävät yhteenvedot tuottavat tietoa myös yhteisöllisen oppilashuollon toteuttamiseen.

Yksilöllisen oppilashuollon tavoitteena on seurata ja edistää oppilaan kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista. Tärkeää on myös varhaisen tuen turvaaminen ja ongelmien ehkäisy. Oppilaiden yksilölliset edellytykset, voimavarat ja tarpeet otetaan huomioon sekä oppilashuollon tuen rakentamisessa että koulun arjessa.

Yksilöllinen oppilashuolto perustuu aina oppilaan sekä tarpeen niin vaatiessa huoltajan suostumukseen. Oppilaan osallisuus, omat toivomukset ja mielipiteet otetaan huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti. Vuorovaikutus on avointa, kunnioittavaa ja luottamuksellista. Työ järjestetään niin, että oppilas voi kokea tilanteen kiireettömänä ja hän tulee kuulluksi. Oppilashuoltotyössä noudatetaan tietojen luovuttamista ja salassapitoa koskevia säännöksiä.

Asian käsittely myös yksittäisen oppilaan tueksi koottavassa asiantuntijaryhmässä ja ryhmän kokoonpano perustuu oppilaan tai tarvittaessa huoltajan suostumukseen. Oppilaan tai huoltajan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella asian käsittelyyn voi osallistua tarvittavia oppilashuollon yhteistyötahoja tai oppilaan läheisiä. Ryhmän jäsenillä on lisäksi oikeus pyytää neuvoa oppilaan asiassa tarpeelliseksi katsomiltaan asiantuntijoilta

8.3. Oppilashuoltokertomus

Yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelystä asiantuntijaryhmässä laaditaan oppilashuoltokertomus. Ryhmän vastuuhenkilö kirjaa henkilökohtaisen oppilashuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi välttämättömät tiedot oppilashuoltokertomukseen. Kertomus laaditaan jatkuvaan muotoon, joka etenee aikajärjestyksessä.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki edellyttää, että kertomukseen kirjataan seuraavat asiat:

- yksittäisen oppilaan nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot sekä alaikäisen oppilaan huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot
- kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen ammatti- tai virka-asemansa,
- kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa
- asian aihe ja vireille panija
- oppilaan tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet kuten arviot, tutkimukset ja selvitykset
- toteutetut toimenpiteet kuten yhteistyö eri tahojen kanssa sekä aiemmat ja nykyiset tukitoimet
- tiedot asian käsittelystä ryhmän kokouksessa, tehdyt päätökset ja niiden toteuttamissuunnitelma
- toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot.

Jos sivulliselle annetaan oppilashuoltokertomukseen sisältyviä tietoja, asiakirjaan on lisäksi merkittävä mitä tietoja, kenelle sivulliselle ja millä perusteella tietoja on luovutettu.

Kouluterveydenhuollon henkilöstö ja psykologit kirjaavat yksilökohtaisen oppilashuoltotyön säädetyksi potilaskertomukseen ja muihin potilasasiakirjoihin. Vastaavasti oppilashuollon kuraattorit kirjaavat asiakastiedot kuraattorin asiakaskertomukseen. Oppilaan yksilöllisen oppilashuollon järjestämiseen ja toteuttamiseen osallistuvilla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä oppilashuollosta vastaavalle viranomaiselle sellaiset tiedot, jotka ovat välttämättömiä yksilöllisen oppilashuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi. Lisäksi heillä on oikeus saada ja luovuttaa toisilleen sekä oppilaan opettajalle, rehtorille ja opetuksen järjestäjälle oppilaan opetuksen asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot.

Tiedon luovuttaja joutuu harkitsemaan esimerkiksi sitä, onko kysymys sellaisesta tiedosta, joka on välttämätön oppilaan tai muiden oppilaiden turvallisuuden varmistamiseksi. Luovutettava tieto voi koskea muun muassa sellaista oppilaan sairautta, joka tulee ottaa opetustilanteissa huomioon. Vaikka tiedon

luovuttamiselle olisikin edellä todettu lain tarkoittama peruste, yhteistyön ja luottamuksen turvaamiseksi pyritään aina ensisijaisesti hankkimaan oppilaan tai hänen huoltajansa suostumus salassa pidettävän tiedon luovuttamiseen.

Jos oppilas siirtyy toisen opetuksen tai koulutuksen järjestäjän opetukseen tai koulutukseen, aikaisemman opetuksen järjestäjän on pyydettävä oppilaan tai tarvittaessa hänen huoltajansa suostumus siihen, että uudelle opetuksen järjestäjälle voidaan siirtää oppilashuollon asiakasrekisteristä sellaiset salassa pidettävät tiedot, jotka ovat tarpeellisia oppilashuollon jatkuvuuden kannalta.

Sen sijaan opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot toimitetaan salassapidon estämättä viipymättä toiselle opetuksen järjestäjälle tai lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestäjälle. Vastaavat tiedot voidaan antaa myös uuden opetuksen tai koulutuksen järjestäjän pyynnöstä.

8.4. Yksilöllinen oppimisen tuki – pedaryhmä

Yksittäisen oppilaan oppimisen etenemisen seurannassa opetushenkilöstö tekee yhteistyötä. Oppilasta opettava opettaja yhteistyössä oppilaan ja oppimisen järjestelyihin liittyvien keskeisten henkilöiden kanssa suunnittelevat oppilaan oppimisen tukitoimet ja seuraavat niiden toimivuutta.

8.5. Yhteinen vastuu koulupäivästä ja yhteistyö sekä poissaolojen ehkäiseminen, suunnitelmallinen seuraaminen ja poissaoloihin puuttuminen

Keskeisenä toimintamallina painotamme Pyhtään perusopetuksessa hyvää dialogia opettajan ja oppilaan sekä opettajan ja huoltajien välillä. Toiminnassa korostuu matalan kynnyksen ja varhaisen puuttumisen malli.

Yhteisöllistä oppilashuoltoa toteuttava hyvinvointiryhmä koordinoi ja seuraa kokonaisvaltaista hyvinvointityötä koulussa. Hyvinvointiryhmään voi kuulua opetus- ja opiskeluhooltohenkilöstön lisäksi huoltajia, oppilasedustajia sekä muita asiantuntijoita. Hyvinvointityön suunnittelussa hyödynnetään eri tavalla kerättyä tietoa kouluyhteisön hyvinvoinnista (kyselyt). Poissaolojen toimintamallin jatkuva kehittäminen ja seuranta sekä siitä saadun kerätyn tiedon ja palautteen käsittely toteutetaan hyvinvointiryhmässä sekä opiskeluhoollon ohjausryhmässä.

Kouluun kiinnittymistä, koulussa läsnäoloa ja vertaistukea tuetaan suunnitelmallisella opetusryhmien työrauhan ja ilmapiirin seuraamisella. Vuosiluokkien opetusryhmien ryhmäytymiseen kiinnitetään erityistä huomiota. Koko koulun toimintakulttuurissa korostetaan meidän koulun henkeä ja yhteisöllisyyttä.

Pyhtään kunnan perusopetuksessa noudatetaan kaavion mukaista poissaolojen seuraamisen ja puuttumisen mallia. Kaaviossa kuvataan poissaoloihin puuttumisen työnjako ja vastuu sekä yhteistyö opiskeluhooltohenkilöstön kanssa. Yhteistyö oppilaan huoltajan tai muun laillisen edustajan kanssa kuvataan myös kaaviossa. Poissaolotiedot kerätään oppilaskohtaisesti Wilma-järjestelmästä. Luokanopettaja tai luokanvalvoja seuraa oman opetusryhmänsä oppimisen edistymistä.

Poissaoloihin puuttuminen perusopetuksessa

Luvaton poissaolo
lo/lv → keskustelu oppilaan kanssa ja yhteydenotto huoltajaan heti ensimmäisen luvattoman poissaolon tapahduttua
Kertaluontoinen luvaton poissaolo → jälki-istunto, luvattomien poissaolojen toistuessi asian hoitoon mukaan oppilashuollon henkilöstö ja yksilölliset oppilashuollolliset tukitoimet.

Ennaltaehkäisevä toiminta/ Ei huolta

Yhteisöllinen toiminta, lo/lv varit arviointikeskustelut
Yhteistyö kodin ja koulun välillä
Oppilaiden läsnäolon seuranta systemaattisesti

Opettajalla velvollisuus seurata poissaoloja

Pieni huoli/ Huoli puheeksi

Oppilaan poissaoloista herää huoli, lo/lv keskustele asiasta oppilaan kanssa ja on yhteydessä huoltajaan, sopii mahdollisesta yhteydenotosta oppilashuollon henkilöstöön.
Konsultointi terveydenhoitajaan oppilaan ollessa toistuvasti pois sairauden vuoksi (5 krt)

Kartoitus oppilaan poissaolojen syistä

Huolen harmaa vyöhyke I

Jos tilanne ei korjaannu, opettaja kutsuu koolle tapaamisen. Palaveri kokoaa yhteen ne toimijat, jotka arvioidaan tarpeelliseksi oppilaan koulunkäynnin tukemiseksi. Tarvittaessa voidaan muodostaa monialainen asiantuntijaryhmä, joka sopii tukitoimista ja seurannasta.

Sosiaalihuoltolain mukainen yhteydenotto harkittava

Huolen harmaa vyöhyke II

Tarvittaessa koulun ulkopuolisia toimijoita monialaiseen yhteistyöhön, Sovitaan oppilaan tilanteen etenemisen seuranta, Seurantalaveri, vastuuhenkilö
Koulun ulkopuolisten tahojen konsultaatio ja yhteistyö

Tilannetta seurataan jatkuvasti, Sosiaalihuoltolain mukainen yhteydenotto harkintaan tai lastensuojeluilmoitus

Suuri huoli

Koulun tukitoimia käytetty monipuolisesti, mutta ne eivät auta, Lastensuojeluilmoitus, huoli poissaolojen aiheuttamasta syrjäytymisriskistä ja normaalin kehityksen ja koulunkäynnin vaarantumisesta. Ilmoitukseen maininta koulussa tehdystä kartoituksista sekä huoltajien kanssa tehdystä yhteistyöstä Seuranta ja vastuuhenkilö

OPPILAAN POISSAOLOJEN SEURANTA JA NIIHIN PUUTTUMINEN

Luokanopettajan tai luokanvalvojan tulee seurata systemaattisesti ja jatkuvasti oman luokkansa oppilaiden poissaoloja.

Poissaolojen syyt ja oppilaan kokonaistilanne on selvitettävä huolella, jotta tarvittaessa voidaan mahdollisimman varhain aloittaa tarvittavia tukitoimia.

Sairauspoissaolot

Huoltaja ilmoittaa sairauspoissaolosta Wilman kautta, kun poissaolo alkaa - tai kuittaa opettajan merkitsemän selvittämättömän poissaolon syyn terveydelliseksi. Luokanopettaja / Luokanvalvoja

- seuraa poissaolojen määrää
- on yhteydessä huoltajaan (10 päivän poissaolo)
- tarvittaessa konsultoi kouluterveydenhoitajaa oppilaan ollessa toistuvasti pois sairauden vuoksi (5 poissaolokertaa / pitkissä poissaolokerroissa aiemmin).

Sairastuminen kesken koulupäivän

Luokanvalvoja / Luokanopettaja

- informoi huoltajaa mahdollisimman pikaisesti
- sopii huoltajan kanssa kotiin lähtemisestä / huoltaja hakee oppilaan koulusta
- oppilaalla mahdollisuus odottaa huoltajaa lepohuoneessa
- opettaja merkitsee Wilmaan poissaolon

Myös kesken koulupäivän sairastumisia tulee seurata. Näissä tapauksissa toimitaan kuten oppilaan sairaspöissaolojen seurannassa.

Muu luvallinen poissaolo

Nämä luvat liittyvät pääosin lomamatkoihin. Lomat tulisi järjestää pääasiassa koulun loma-aikojen puitteissa.

Lupa poissaoloon myönnetään kirjallisen hakemuksen perusteella. Huoltaja anoo poissaolon Wilmassa --
> lo/lv hyväksyy 1 - 5 pv poissaolot ja rehtori/apulaisrehtori yli 5 pv mittaiset poissaoloanomukset.

- ➔ oppilaan velvollisuus on selvittää n. kahta koulupäivää aikaisemmin ylimääräisen loman aikaiset tehtävät
- ➔ huoltaja valvoo tehtävien suorittamisen

Tilapäinen vapauttaminen koulunkäynnistä

Koulunkäynnistä voidaan vapauttaa vain hallinnollisella päätöksellä (POL §18, Rehtorin päätös). Vapauttaminen tulee kyseeseen vakavan sairauden vuoksi, oppilaalla on jo osoitetusti oppiaineesta riittävät tiedot ja taidot, oppilaalle olisi kohtuutonta suorittaa ko. oppiaine. Kaikki nämä vaativat asiantuntijalausunnon esim. lääkärin lausunnon, todistuksen aiemmista opinnoista jne. Vapauttaminen sovitaan yhteistyössä huoltajan kanssa. Tämä edellyttää yksilöllistä oppilashuoltopalaveria ja kuulemispöytäkirjaa (oppilas ja huoltaja)

Luvattomat poissaolot

Luokanopettaja / Luokanvalvoja:

- ➔ keskustele oppilaan kanssa (mikä on oppilaan selitys tilanteesta; liittyykö poissaolo esim. oppimisvaikeuksiin, kaverisuhteisiin, elämäntilanteeseen)
- ➔ opettaja ottaa yhteyden huoltajaan selvittämättömistä poissaoloista
- ➔ oppilaan on suoritettava poissaolon aikaiset tehtävät

Keskustelu oppilaan ja huoltajan kanssa antaa suuntaa siihen, millä keinoin tilanteeseen voidaan vaikuttaa:

- 1 luvaton poissaolo: kertaluontoinen tapahtuma, perusopetuslainmukainen jälki-istunto, poissaolon aikaiset tehtävät on suoritettava
 - 3 luvatonta poissaoloa: toistuva ongelma: keskustelu oppilaan ja huoltajan kanssa, ohjaaminen kuraattorille
 - 4 poissaoloa: häiritsevä ongelma: yksilökohtainen oppilashuoltopalaveri
- ➔ mahdollisten oppimista tukevien järjestelyjen järjestäminen ja tukitoimien kirjaaminen

HUOM! Perusopetuksessa poissaolot eivät sinällään johda luokalle jättämiseen tai suorituksen hylkäämiseen.